

Børne Blad

WALDKR.

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 52.

24de december 1893.

19de aarg.

Grisen skal have Medicin.

Børneblad

ubkommer hver løn dag og kostet 50 cents for aaret, betalt i forhånd. I pakker til en adresse paa over 5 ekspfr. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspfr. for 35 cents. Et Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaer ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Allt velskommende redaktionen af bladet sendes til Rev. G. Wulffberg, Decorah, Iowa.

Hjem var lyven?

(En fortælling af Christoph Schmid.)

Min mor sagde: „Ja du har fuldkommen ret, Anton; nu staar hele sagen klar for mig. Jeg husker godt, hvor øste fuglene fra det høje væretre fløsi udenfor vinduet, og den dag ringen kom bort, stod netop vinduet aabent, og det lille kord, som jeg havde lagt ringen paa, stod lige ved vinduet. Der er ingen tvil om, at en af fuglene har bemyttet anledningen til at snappe ringen, medens jeg var inde i sideværelset.“

„Min far blev baade bevæget og forskrækket, da han saa uventet var kommen til fuld visshed om, at du og din far var uskyldig dømte. Det smærter mig dybest i sjælen“, sagde han, „at vi har gjort de stakkars folk saadan uret; min eneste trost er, at det ikke er skeet af ond vilje, men af ubvidenhed og feiltagelse. Men jeg skal ialfald ikke slaa mig til ro, før jeg har fundet de brave folk og gjort saavidt muligt den tilføiede uret god igen.“

„Derpaa gik han hen til Zette, som stod der bleg og skælende som en arm synderinde midt blandt alle de glade ansigter.

„Du falske, bedragerske slange!“ udbrød han. Hvorledes kunde du vove at lyve saaledes for dit herskab og for retten og forlede til en saa himmelskrigende uretsfærdighed? Hvorledes kunde du bringe over dit hjerte at skytte en gammel, ærlig mand og hans stakkars uskyldige barn i en saa stor ulykke?“

„Arrester hende straks!“ sagde han til to retsretjente, som havde hjulpet til med at fælde træet, og tilføiede derpaa med stort alvor: „Læg hende i de samme lærker, hvormed Marie var fængslet, og sæt hende i den samme celle, hvor Marie maatte forsmægte. Hun skal faa usynlig det samme antal slag, som Marie uskyldig maatte taale, og alle de penge og klæder, som hun har sammensparet, skal tages

fra hende og anvendes som bidrag til at gjøre de stakkars uskyldige mennesker stadesløse. Og derpaa skal hun, saaledes som hun staar og gaar, føres over grænsen af den samme retsretjente, der sorte Marie bort.“

„Alle de omstaaende forskrækkedes over hans ord og stod blege og hørte paa den strenge dom uden at sige et ord. Saa vred havde jeg endnu aldrig seet min far og endnu aldrig hørt ham blive saa ivrig, naar han talte.

„Snart var det bekjendt over hele Eikburg, at ringen var funden, og folket strømmede sammen fra alle kanter. Ogsaa lensmanden kom tilstede. Du kan tro, at det indtrufne gjorde indtryk paa ham! Thi trods sin strenghed mod dig, saa er han visseelig en hæderlig mand, som hele sit liv har været en sand retsfærdighedens haandhæver.

„Jeg skulle gjerne give min halve, ja gjerne min hele formue“, tilføiede han med en stemme, som gik alle til hjerte, forat den ulykselige dom ikke skulle være salden. Thi at dømme den uskyldige er forfærdeligt!“

„Han fastede blikket henover de forsamlede og tog derpaa med kraftig stemme høitidelig tilorde og sagde: „Gud alene er en dommer, som aldrig lager fejl, og som ingen kan bedrage. Han, som er den alvidende, vidste alene, hvorledes ringen var kommen vær, og hvor den var skjult. Ham er det, som har ladet stormen ryste det gamle træ, saa det truede med at skyte om, og som sørgede for, at det naadige herskab var tilstede, da træet blev hugget om. Saadant lader Gud fra tid til anden ske her paa jorden, forat menneskene skal vende sit blik til ham, den store dommer deroppe, som ingen kan bedrage, og forat vi midt under alle de uretsfærdigheder, som sker her paa jorden, ikke skal tabe troen paa ham, den evige, almægtige, retfærdige gjengjælder.“

„Med opmærksomhed lyttede de omstaaende til hans tale og gav ham ret, idet de i dybe tanker gifte bort.

„Ja her har du altsaa, kjære Marie, hørt historien om, hvorledes ringen efter blev funden!“ sagde Amalie, idet de nu var naaede frem til den port, som førte ind til det gamle slot.

17. Hvorledes ædle mennesker søger at gjøre en tilføjet uret god igen.

Greven, grevinden og de øvrige herskaber var imidlertid forsamlede i den store slotsaal, som var prægtig udstyret efter fortidens smag. Salens vægge var bedækkede med tapeter,

hvorpaas hele jagtstykker med jægere, heste, hunde, hjorte og vildsvin var indvævede. Trods sin alder var farverne endnu friske og livlige og traadte klart frem, idet skinnet fra de store lysekroner med de mange lys faldt ned paa dem.

Den ærværdige prest var forlængst ankommen til slottet, og hele selskabet hørte med stor deltagelse paa hans fortælling om Jakob og Marie. Han fortalte den fromme gamle mandes historie saa hjertelig og rørende, at blyde hans ædle tænksomheds og hele opførsel under hans ophold paa Granly, men dvælede ikke mindst ved den gamle tjeners urolelige øresrygt for og kjærheds til sit herskab, som mod sin vilje var broget til at vase ham og hans datter fra sig. Og fremdeles fortalte han om Marias hjærlighed til sin far, om hendes barnlige omhu for ham, og nævnte saa mange eksempler paa hendes utrættelige flid, fromhed, taalmodighed og beskedenhed, at alle, som hørte paa det, fik taarer i øjnene. Men den ædle grevinde, Amalies mor, kunde ikke holde sig, men brast i en hjertelig graad.

Presten havde netop endt sin fortælling, da Amalie traadte ind i den oplyste sal med Marie ved den ene haand og med blomsterkurven i den anden. Alle ilede hende imøde, og Marie blev oversæt med de venligste velkomstsynsfer. Greven greb hendes haand og sagde kjærlig: „Du stakkars, kjære barn! Hvor bleg og mager du er bleven! Vor daorlige opførsel har blegnet dine kinder og bragt tidlige rynker i din unge, før saa glatte pande. Tilgiv os! Vi vil gjøre alt for at bringe de forsvundne roser til atter at blomstre paa dine kinder. Vi har jaget dig ud af dit fædrehem; men det skal nu atter være din eiendom. Se, det lille hus i Gilburg med den deilige have, som din far blot forpagtede, skal fra nu af være din eiendom. Min sefretør skal allerede træg udførde mit gavebrev derpaa, og Amalie overrække dig det.

Men Amalies mor, grevinde, tog Marie i sine arme, kyssede hende, kældte hende sin datter og tog derpaa den pragtfulde ring, som havde bragt Marie saa megen lidelse, og som hun havde hentet fra sit juvelstrin, lige før Marie traadte ind, og rakte den til Marie med bøn om, at hun maatte modtage den som en gave fra hende.

Marie var saa bevæget, at hun maatte græde. Hun blev aldeles bedøvet af al denne godhed og kunde ikke saa et ord frem eller tage imod den kostbare ring.

En af de to fremmede herrer sagde da:

„Tag du, kjære barn, hvad der saa høimodig skjænktes dig.“

Marie holdt ringen i sin sjælvende haand og saa op paa presten, som om hun vilde spørge, hvad hun skulle gjøre. Presten sagde: „Jo Marie, du kan beholde ringen. Greven og grevinde er altsor ødle til at ville tage den tilbage.“

Marie stak da ringen paa sin finger. Hun formaade dog ikke at udtrykke sin tak. Amalie, som med blomsterkurven i sin haand stod ved siden af hende, frydede sig over sine forældres ædelmodighed; fra hendes øine straalede den reneste velvilje mod Marie. Og presten følte sig lykkelig ved at se hendes uegenytlige glede ved forældrenes gavmildhed; han havde saa ofte i livet været vidne til det modsatte.

18. Et besøg paa Granly.

Tidlig den næste morgen var alle paa slottet beklædt med at gjøre sig færdige til afreise; men saavel Amalie som den fremmede frøken havde dog især sine tanker opagne med Marie. I Gilburg havde Marie gaaet klædt saaledes, som døtre af herskabelig tjenere paa den tid pleiede; men under sit ophold paa Granly havde hun efterhaanden maattet saa sig nye klæder, og var derfor nu klædt omtrent som bygdens piger. Den fremmede frøken, som var af omtrent samme størrelse og alder som Marie, forærede hende efter Amalies anmodning en hel næsten ny og meget imuk kjole. Men Marie vægrede sig ved at tage den paa.

„Ingen indvendinger!“ sagde frøken Amalie. „Men tag den straks paa. Du skal fra nu af være min veninde og maa da gaa klædt anderledes end en bondepige. Det er ogsaa af en anden grund heldigt at du saar andre klæder paa dig, da du derved vil vække mindre opsigts.“

De to unge damer lappedes nu om at pynte Marie og førte hende derefter mellem sig ind i den store sal, hvor frøosten allerede stod færdig. Alle studsede først ved at se den fremmede dame, men kjendte straks Marie i hendes nye dragt og hilste hende med stor venlighed.

Efter endt frokost kjørte man afsted, og Marie maatte sidde i vognen hos greven og grevinde ved siden af Amalie. Greven gav ordre til, at de skulle kjøre indom Granly, da han havde højt til at lære at kjende de brave gamle folk, som havde vist saadan ven-

Girspand.

Wittel paa etorniagd.

lighed mod Marie og hendes far. Underveis spurgte han Marie niste ud om dem, og Marie lagde ikke hjål paa, at de havde det meget ubehagelig, og at der var lidt udsigt til, at de vilde faa mange lykkelige timer paa sine gamle dage.

Bognens ankomst vakte ikke lidt opfuds paa Granly; thi saaænge gaarden havde staet, havde næppe nogen herskabelig vogn stanset der, og allermindst nogen faa prægtig som denne. Da vognen holdt udenfor døren, kom den unge kone styrrende ud.

„Maa jeg faa lov til at hjælpe herren og hans frue og begge svøsterne at stige ud“, sagde hun. Men da hjendte hun pludselig Marie!

„Hvad skal dette betyde?“ udbrød hun, slap pludselig Maries haand, som om hun havde roet ved en slange, og for ti skridt tilbage, idet hun afskuelende blev bleg og rød.

Den gamle bonde arbeidede netop i haven. Greven, grevinden og Almalie synede sig straks hen til ham, rakte ham haanden og takkede ham i sterke udtryk for hans hjærlighed mod Marie og hendes fader.

„Af“, sagde den brave bonde, „jeg har mere at takke den brave mand for end han mig. Med ham fulgte velsignelse i mit hjem, og hvis jeg havde hørt paa hans raad, vilde jeg nu have det langt anderledes godt. Efter hans død har jeg næsten ikke haft anden glæde end denne have. Det er ogsaa hans raad, jeg har at takke for, at jeg endnu har beholdt dette lille jordstykke, ligesom ogsaa han har lært mig kunsten at dyrke det. Her har jeg arbeidet, siden plogen er bleven mig for tung, og søger mellem urter og blomster den fred, som jeg ikke mere finder i mit hus.“

Imidlertid havde Marie opføgt den gamle bondekone i hendes stue og kom haand i haand ud med hende, idet hun gang paa gang sagde, at hun ikke behøvede at være bange for de fremmede. Den brave kone havde endnu aldrig talt med saa fornemme herskaber og følte sig ikke meget modig; men hun blev rent overøst med ros og taksigelser, saa baade hun og hendes mand blev aldeles stamfulde.

„Er det ikke det, jeg har sagt“, bemerkede den gamle bonde til Marie, „at du vilde blive bæsønnet for din barnlige hjærlighed mod din far. Se nu er det gaaet, som jeg sagde.“

Og den gamle kone, som ogsaa nu havde faaet mere mod, sagde, idet hun med sine fingre prøvende hjendte paa Maries smukke høle: „Ja, ja, din far havde dog ret, naar han kom med det trøstens ord, at han, som klæder blomsterne, nok ogsaa vilde sørge for dig.“

Men den unge bondekone stod paa afstand og sagde for sig selv: „Hm, hm! Hvad kan man ikke opføre! At en saadan elendig tiggerjente skulle komme til at blive en adelig frøken. Ja hvem skulle funnet ane noget saadant! Nu tør jo ikke en af os mere komme i nærheden af hende. Men jeg ved nof, hvem hun er, og at det ikke er længere siden end igaar aften, at hun gif opover stien der for at vandre om og bælle.“

Greven hørte visstnok ikke hendes onde tale; men han havde faaet nok af hendes haanske, ærgerlige miner. „Det er et affælligt menneske at se til“, sagde han til sig selv, idet han nogle gange gif frem og tilbage i haven i dybe tanke.

„Hør, min brave gamle“, sagde han, idet han efter stansede foran den gamle bonde, „jeg har et forslag at gjøre eder. Det lille hus i Gisborg, som Maries far forpagtede, har jeg fået til datteren. Men hun vil i al-fald ikke med det første komme til at føre nogen egen husholdning. Hvad vilde I synes om at flytte dit? Det vilde passe for eder, og jeg ved paa forhaand, at Marie ikke vil kræve nogen afgift af eder. Der kan I, saa meget I vil, tilfredsstille eders lyst til at stelle med urter og blomster og samtidig finde et fredeligt, roligt hjem paa eders gamle dage.“

Saavel grevinden som Almalie og Marie forenede sig i at overtale de gamle til at tage imod dette tilbud. Og i grunden var heller ikke nogen overtalelse nødvendig; de gamle var saa hjertelig glade ved udsigten til at slippe bort.

Nu kom den unge bonde hjem fra marken. Han var meget mysgjerrig efter at faa vide, hvad vel den herskabelige vogn med de fire prægtige heste foran skulle paa hans gaard. Da han sik vidte grevens forslag, betænkte han sig ikke længe paa at indvilge deri, hvor haardt det end faldt ham at stilles fra sine gamle forældre. Det havde hidtil været hans største sorg at se paa, hvorledes de blev frænkede af sin egen svigerdatter, og det var ham en trøst, at de nu vilde faa det bedre.

At den unge kone var mere end glad ved at blive de gamle svigerforældre uit er noget, som figer sig selv. Hun vilde være høflig og sagde med et dybt kniks: „Det er jo en overordentlig stor naade af det høje herskab, og det vilde være synd og sham, om man ikke skulle tage mod et saadant tilbud. Ja det maa jeg sige er en uhørt lykke!“

„Neu, det glæder mig“, sagde hendes mand, „at du indser det. Jeg har altid sagt, at

velgjørenhed mod hæderlige og brave fattige bringer lykke og velsignelse. Men du vilde ikke tro det. Nu ser du, at jeg havde ret alligevel!"

Den unge kone blev aldeles rød af forbitrelse, ganske som en fægt hummer. Imidlertid vovede hun ikke at lade sin vrede faa udbrud, medens grevens var tilstede. Hun sendte blot sin mand et harmfuldt, gjennemhorende blik.

Greven lovede at lade hente de gamle, saasnat han havde truffet de nødvendige forberedelser og steg derpaa med sit følge op i vognen og kørte videre.

19. Senere begivenheder paa Gransly.

Den ødle greve holdt næsie, hvad han havde lovet. Samme høst kom en vogn fra Elburg for at hente de brave gamle. Sønnen græd sine modige taarer over at skulle skilles fra sine hjære forældre, men svigerdatteren, som havde tæslet hver dag og time, til at de skulle reise, følte den største glæde ved endelig at skulle blive dem kvit. Men glæden blev hende noget forbirret. Kudsken medbragte nemlig et dokument, i henhold til hvilket alt, hvad svigerforældrene havde forbeholdt sig til sit underhold, da de gav gaarden fra sig, skulle udbetales hvert fjerdingsaar, madvarerne omsatte i penge efter bygdens priser til enhver tid, og hvis ikke beløbet blev betalt i rette tid, vilde dit blive inddrevet ved øvrighedens hjælp. Herover blev hun frygtelig vred og bandte og rasede.

Men sønnen var blot glad over, at paa denne maade hans kone ikke kunde hindre ham i at gjøre iafsalid noget for sine forældre. Dog vovede han ikke højt at udtale denne sin glæde.

De brave forældre satte sig næste morgen i vognen og reiste afsted, medens sønnen udtalte sine bedste velsignelser over dem, men svigerdatteren i sit stille hjerte forbandede dem.

Med den onde kone gik det, som hun havde fortjent paa grund af sin stygge opførsel mod sine svigerforældre og sin store gjerrighed. Hun havde anbragt sine penge hos en kjøbmand, som byggede en ny fabrik, og som havde lovet at give ti procent for laanet. Renterne blev hvert aar lagt til kapitalen, som igjen blev forrentet med renters renter. Det var konens største fornielse at regne ud for sin mand, hvor meget pengene paa denne maade vilde forrente sig i ti og i tyve aar. Men hun blev snart paa en mindre behagelig maade

vækket af sine gyldne drømme. Kjøbmandens foretagende mislykkedes, og han gift faldt. Dette var et torden slag for bondekonen. Fra det øjeblik, da hun fik dette at vide, havde hun ikke mere nogen rolig time. Hun var stadig paasærde, snart hos sagføreren, snart i retten, og om natten kunde hun ikke faa sovn paa sine øine, men bare laa og tænkte og tænkte. Tilslut fik hun istedenfor sine ti tusend gylden tilbage blot nogle faa hundrede. Nu overgav hun sig til fuldkommen fortvilelse; livet var hende forhadt og hun ønskede sig døden. Og hendes sorg tog virkelig saaledes paa hende, at hun blev angrebet af en haardnakket feber. Hendes mand vilde hente lege fra nærmeste by, men hun vilde ikke tillade det. "Han kunde jo ikke hjælpe Jakob", sagde hun, og vilde i sin gjerrighed, at de hellere skulde hente en nærboende kvakshalver, som de ikke behøvede at betale saa meget. Hendes mand vilde dog dennegang ikke høre hende og hente alligevel doktoren; men i sin ørgrelse fastede konen den første medicinflaske ubenyttet ud gjennem vinduet og lod hemmelig sende bud efter den omtalte kvakshalver. Dennes draaber stilnede visstnok hendes feber, men paa grund af den gift, de indeholdt, bragte de hende samtidig nærmere graven.

(Sluttet.)

Et af to kan vi sikkert haabe: enten bliver det os givet, som vi beder om, eller vi faar noget, som er bedre.—[Bernhard.

Børneblad

udkommer til næste aar i samme størrelse og til samme pris som iaaer. Det vil blive forsendt til alle, som har betalt bladet for dette aar.

Før at opmunstre til forstudsbetaling, vil agenterne erholde 1 indbunden aargang af 1890, eller 1891 eller 1892 for hver \$5.00, som er betalt i forstud inden 1ste marts 1894. Dette udgjør en meget pen bog paa 416 sider, hvoraf 156 med billeder. Den sælges for 65 cents portofrit.

LUTH. PUB. HOUSE,
Decorah, Iowa.

Ferdinand.

Men, kære Ferdinand, du kan ikke være med," sagde faderen til sin son, som stod og bad, at man endelig maatte tage ham med.

Det var en kortere reise, som faderen skulde gjøre med nogle venner, og de havde lejet vognen sammen.

Ferdinand troede, at han nok fitt være med; han havde saa mange gange før været paa reise med sin fader. Og da man gif ud for at sætte sig i vognen, sprang han efter og ræbte: "Taar jeg ikke lov da, snilde papa?"

Men faderen sagde: "Detgaard ikke an, min kære gut. Vi er jo allerede fire i vognen og det er trængt nok alligevel."

Ferdinand gav endnu ikke tabt, og det saa ud, som om han vilde til at græde.

"Tag mig med bare dennegang," tiggede han atten, da de stod ude ved vognen. Men svaret var det samme: "Men, snilde gutten min, detgaard umulig an."

Faderen reiste, uden at Ferdinand blev med. Og den taabelige gut satte sig i en krog, holdt hænderne for sinene og græd og hukede.

Forgjæves sogte moderen at tale ham tilrette og foreholdt ham, hvor galt han opførte sig, og forgjæves foreslog hans broder Julius, at de fulde gaa sammen ud og spadsere en tur. Ferdinand tænkte blot paa, hvor deiligt det vilde have været, om han var bleven med paa kjøreturen, og forsøgede derved sin bedrøvelse eller forlængede den ialsfald.

Hvad udrettede Ferdinand ved at sidde saaledes og græde? Hele dagen blev kjedelig for ham, medens Julius morede sig.

Om aftenen kom faderen tilbage og fulde vide, hvorledes Ferdinand havde opført sig.

"Du vil blive et ulykkeligt menneske" sagde han, "hvis du vil have din vilje i alt. Iftedenfor at sætte dig hen og græde, havde du gjort meget bedre i at forsøge paa at glemme din skuffelse."

En snild syster.

Govise, Lotte og Emilie var en deiligt vaardags estermiddag budne til en veninde og glædede sig meget dertil, da de vidste, at de vilde faa haade kage og syltetsø og meget andet godt og faa lege med dukker og alt det andet smukke legetøj, som ventinden eiede.

Men hvem skulde være hos deres syster, den lille syge Marie, medens de var borte?

Det stakkels barn havde lenge været sygt, havde maatte lide meget, og nu var det den første uge, at hun var i bedring, saa hun kunde glæde sig ved sine søstres selskab.

Ingen af søstrene havde i glæden over indbydelsen husket paa den lille syge. Men da de have klædt sig og skulde gaa, fikkede barnet bedrøvet: "Af, hvem skal være hos mig. Skal I alle sammen gaa fra mig?"

"Jeg skal være hos dig, kære Marie," raabte Lotte rask, "jeg skal lege med dig."

Lotte satte intet surt ansigt op; men begyndte glad og fornøjet at lege med lille Marie. Hun satte sig ved siden af sofaen, hvor søsteren laa, hentede til hende alle de leger, hun ønskede, og bar næl dem, hun ikke vilde have. Det faldt hende ikke en eneste gang ind at ønske sig til sine søstre i selskabet.

"Du er rigtig en snild pige," sagde om aftenen faderen til sin datter og klappede hende paa kinden.

Og lille Marie slog hænderne om hendes hals og udbrød: "Hvor glad jeg er i dig, Lotte." Det var ikke mange ord; men de kom fra hjertet, og Lotte forstod dem.

Billedegaaede.

RS te

E 1

